

متن پرسش

با عرض سلام و تحیت خدمت استاد: اشکالی مطرح شده است که قرار بر این شد با حضرتعالی مطرح گردد: ۱. آیا در مجردات تکامل و تغییر وجود دارد؟ (مثال عالم برزخ: سیر و تکامل (رشدی) - من یا نفس - وجود دارد یا خیر؟ یا صرفاً فقط متنعم یا معذب شدن می باشد) اگر بگوییم در برزخ پرده ها و حجاب کنار می رود تغییر به وجود می آید پس لازمه تغییر حرکت و پیدا کردن زمان و مکان می باشد. ۲. بحث یادگیری قرآن توسط حضرت جبرئیل در زمان ابلاغ به پیامبر. آیا به معنای تبدیل بالقوه به بالفعل نمی باشد زیرا چیزی نمی دانسته و بعداً یاد گرفته پس تغییر وجود دارد. پس همه مجردات تجردشان غیر الله نسبی است. پس زمان و مکان متناسب با آن عالم بر آنها حکم فرماست. حضرتعالی چگونه این موضوع را تفسیر می کنید؟ ۳. از حضرتعالی خواستارم با دعای ویژه خود نزد حضرت ربوبیت و امام عصر (روحی فداک) ما را در پیش برد اهداف امامان حضرت حجت (روحی فداک) کمک بفرمایید. والسلام

متن پاسخ

- باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- در هر صورت به ما فرموده‌اند «الیوم یوم العمل و غداً یوم الحساب و سؤال»، بر این مبنا تنها برای انسان در برزخ و قیامت رفع حجاب می‌ماند. بدین معنا که در نفس انسان مرحله‌ای مقدمه‌ی مرحله‌ی بعدی می‌شود که نسبت به مرحله‌ی قبل، جامع‌تر است ۲- مسلم تغییر برای فرشتگان به معنای تبدیل قوه به فعل نیست. شاید این نوع روایات مثل مطلبی باشد که قرآن در مورد خدا می‌گوید که: «إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُ وَ تِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَ لِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا» (۱۴۰/آل عمران) اگر به شما نیز ضربه‌ای وارد شد مثل آن ضربه به دشمنان وارد شد، و این ایام در بین مردم می‌گردد و برای آن است که خداوند مؤمنین را بشناسد. که این علم فعلی است برای خداوند، در حالی که تغییری برای خدا از نظر علمی پیش نمی‌آید، بلکه این، ظهور علم خدا است در عالم فعل. و بحث آن را باید در مباحث عرفانی دنبال کنید. به نظر بنده حتی مباحث کلامی در تبیین این موضوع ناتوان است. ۳- بنده دعاگوی عزیزان هستم، به امید این که مولايمان دستگیرتان باشد. موفق باشید